

Harjuluonto

Syrjänalusen harjukokonaisuus muodostaa näyttävän selkärangan Evon alueen korkokuvaan. Kaakko–luode suuntainen pitkittäisharju on muodostunut vetäytyvän jäätikön railoon ja tästä johtuen se on muodoltaan jyrkkärinteinen

Evo–eteläsuomalaisen metsäluonnon suojelua ja tiedotusta -hanke

Tämän diasarjan tekemiseen on saatu EU:n Life-Luonto -rahoitustukea

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU

A photograph of a narrow dirt path winding through a forest. The path is covered with fallen pine needles and small rocks. Tall, slender pine trees line the path, their trunks showing a mix of dark and light bark. The forest floor is lush with green moss and small plants. Sunlight filters through the canopy, creating dappled light on the path.

**Harjun laella luikertelee
polku osana Ilvesreitistöä.**

A close-up photograph of a tree trunk, showing the intricate, scaly texture of the bark. The bark is dark brown with lighter, reddish-brown patches where the scales are more pronounced. The texture is highly irregular and cracked, characteristic of Kilpikaarnaiset männyt (Kilpikaarnaiset männyt).

**Kilpikaarnaiset männyt
muodostavat hienot puitteet
polulle.**

A photograph of a forest path. The path is covered with brown, fallen leaves and is flanked by several large, grey, moss-covered rocks. The forest is dense with green coniferous trees. The text is overlaid at the bottom of the image.

**Harjupolku on paikoin vaikeakulkuinen ja jäätikön
sulamisvedet ovat huuhtoneet kivet ja lohkareet näkyville.**

A group of about ten people are hiking on a rocky, moss-covered path through a forest. The path is narrow and winds through tall, thin trees, mostly pines and birches. The ground is covered in moss and small rocks. The people are dressed in outdoor gear, including jackets, hats, and gloves. They are walking in a line, with some people looking towards the camera and others looking ahead. The forest is dense, with many trees visible in the background. The lighting suggests it might be late afternoon or early morning, with some light filtering through the trees.

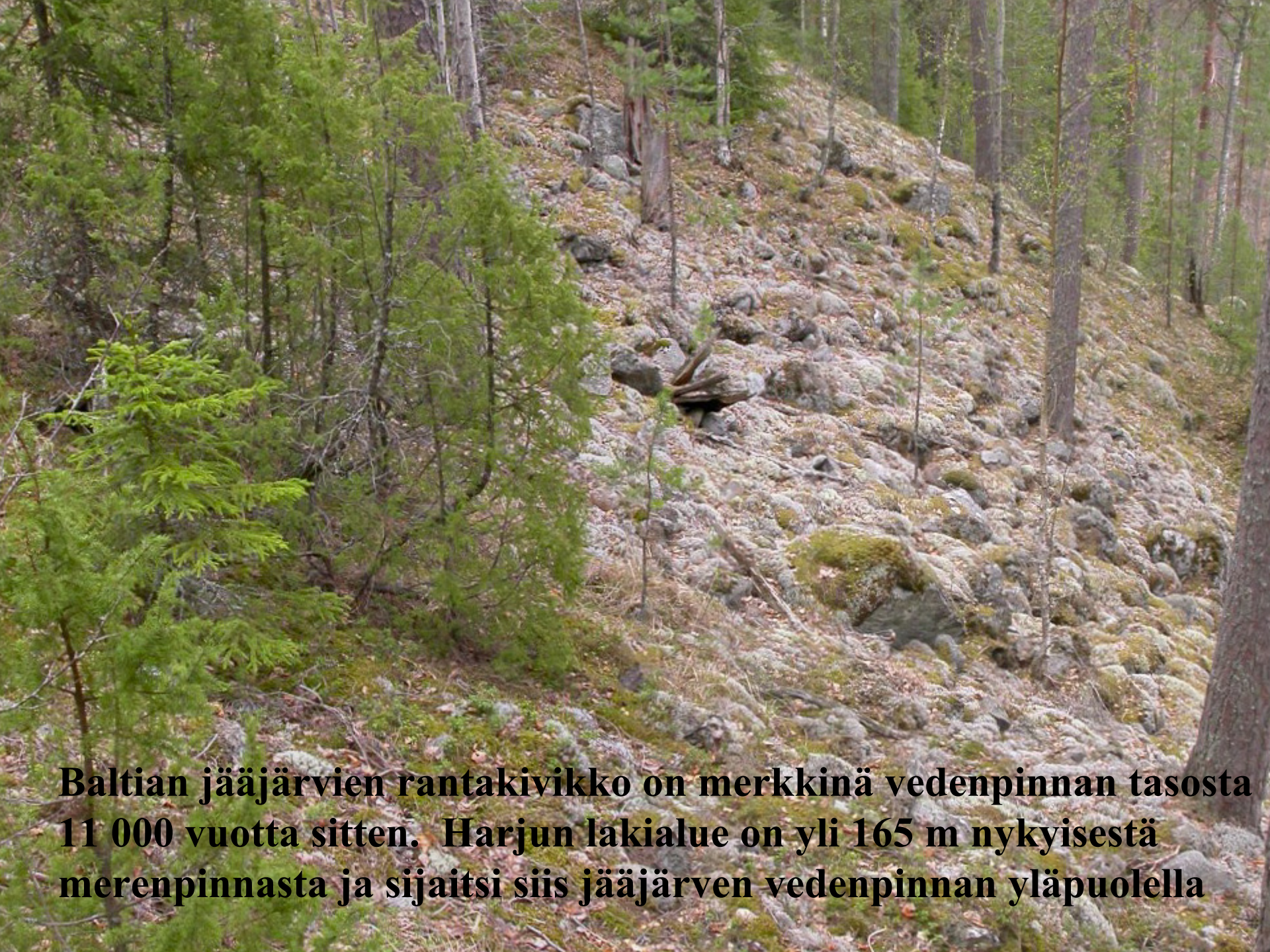
**Luontopolku, jonka teemana on jääkauden jäljet
kiertelee harjuympäristössä ja se antaa miettimisen
aihetta kaikentasoisille opiskelijaryhmille.**

Samalla polulla kulkevat myös hirvet napsien
talviaikaan polunvarren katajia ravinnokseen

A photograph of a winter forest. In the foreground, there is a snow-covered slope with several evergreen trees, likely spruce or fir, their branches heavily laden with snow. Some of the trees are dark green, while others appear more greyish-blue due to the snow. In the background, a dense forest of tall, thin, light-colored trees, possibly deciduous without their leaves, stretches across the horizon under a pale, overcast sky. The overall atmosphere is cold and serene.

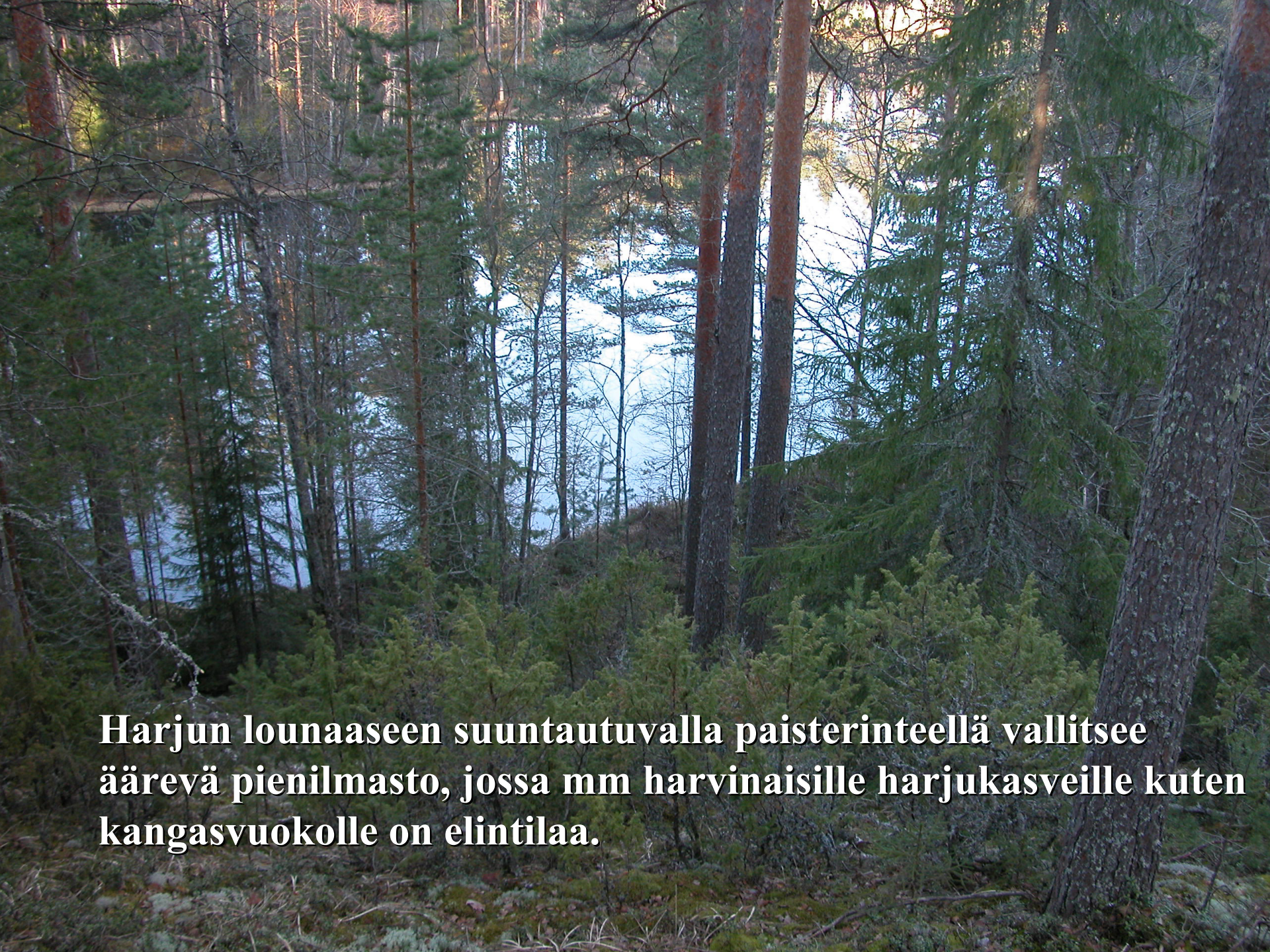
**Kaikkina vuodenaikoina harjulta
avautuu näköaloja ympäröivälle
metsäalueelle.**

Baltian jääjärvien rantakivikko on merkkinä vedenpinnan tasosta 11 000 vuotta sitten. Harjun lakialue on yli 165 m nykyisestä merenpinnasta ja sijaitsi siis jääjärven vedenpinnan yläpuolella

A photograph of a steep, rocky slope. The rocks are of various sizes and shapes, ranging from small pebbles to large boulders. They are heavily covered with a dense layer of light green and greyish moss and lichen. Some areas show patches of darker green moss. The overall texture is rough and uneven. The lighting is natural, suggesting an outdoor setting. The text is overlaid at the bottom of the image.

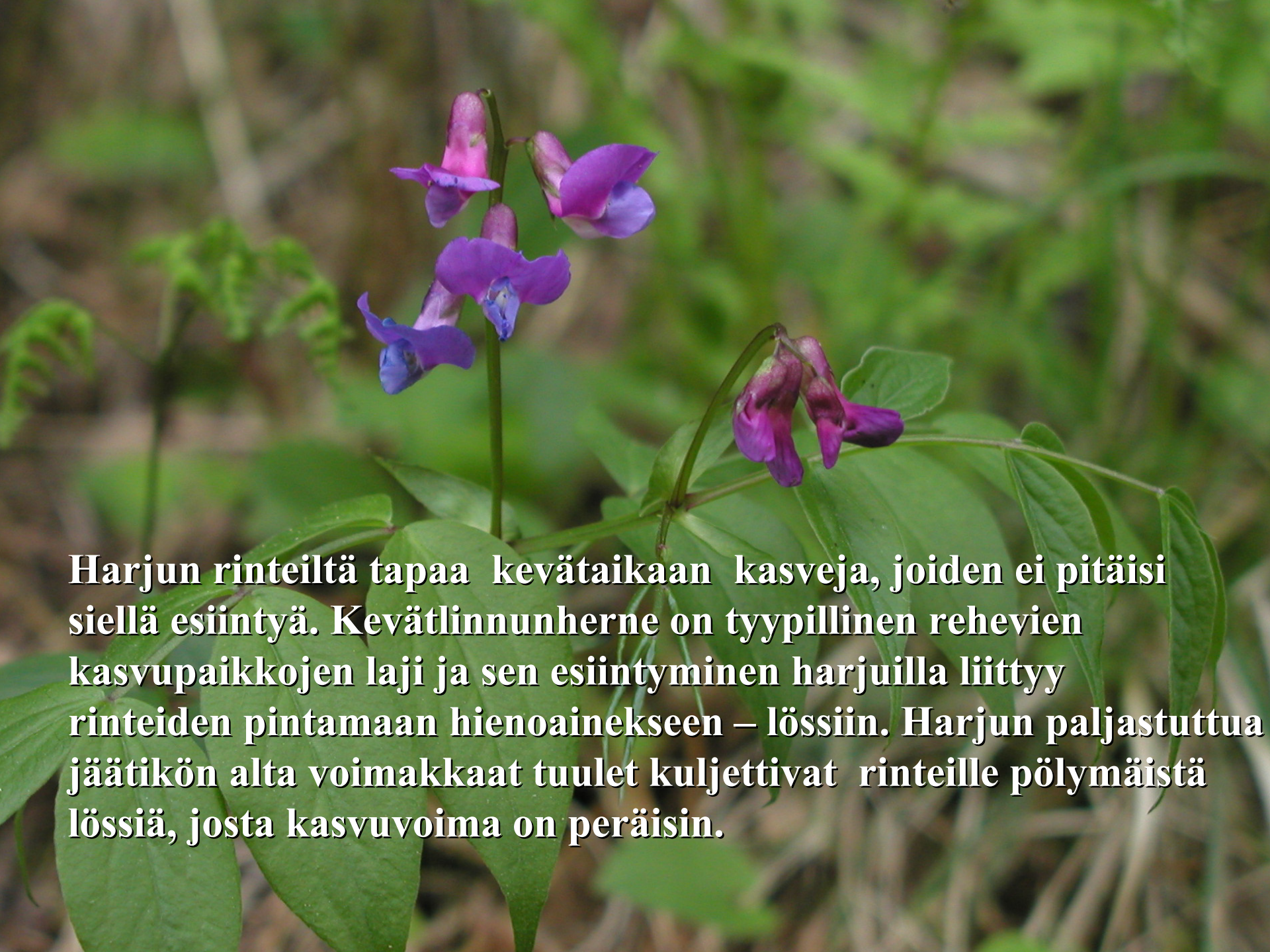
**Muinaisranta on paikka, jossa vain jakälät ja sammaleet
menestyvät eikä siihen ole ajan myötä kertynyt muulle
lajistolle kasvualuestaksi sopivaa humusta.**

A photograph of a forest scene. In the foreground, there are dense, low-lying green shrubs and mossy ground. Several tall, slender tree trunks, likely pines or spruces, rise from the forest floor. The background shows a body of water, possibly a lake or a wide river, reflecting the light. The sky is visible through the canopy of the trees, appearing as a pale blue. The overall lighting suggests a soft, possibly late afternoon or early morning, atmosphere.

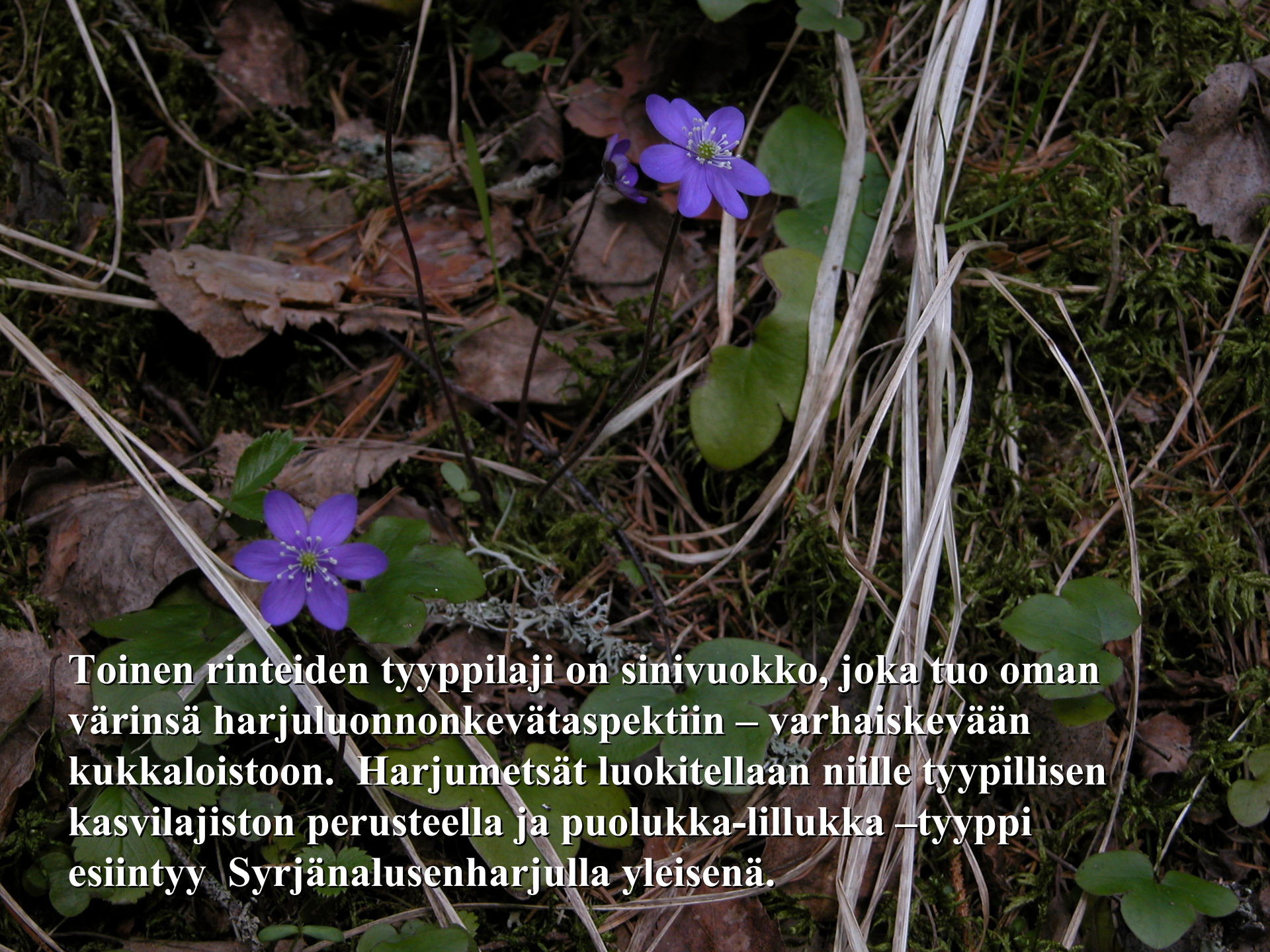
Harjun lounaaseen suuntautuvalla paisterinteellä vallitsee äärevä pienilmasto, jossa mm harvinaisille harjukasveille kuten kangasvuokolle on elintilaa.

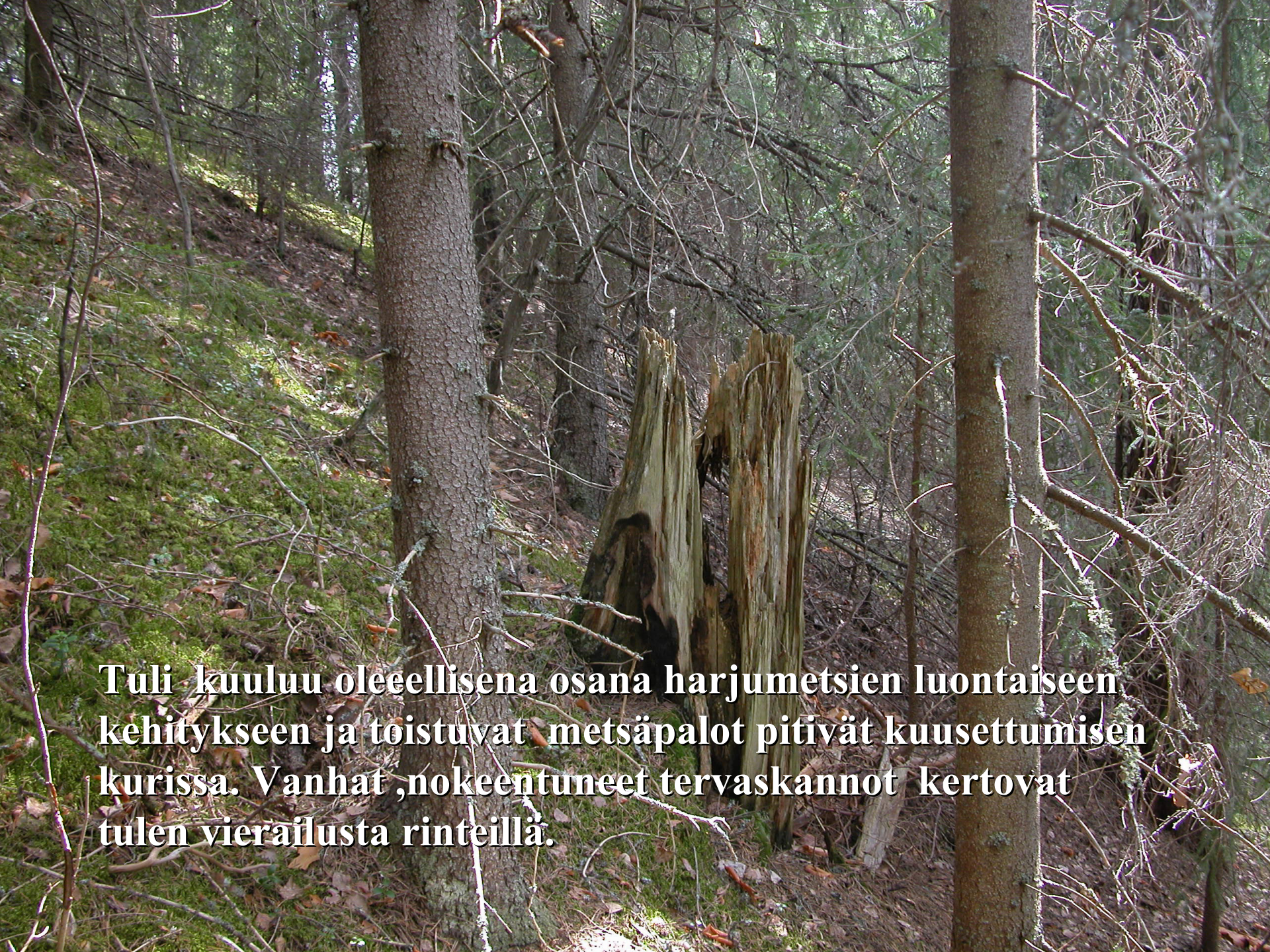
Kangasvuokkoja tavataan vain muutamalla kohteella Evon Natura 2000 alueella. Aikaisemmin laji oli yleisempi ja mm Syrjänalusenharjun esiintymät ovat voimakkaan kuusettumisen seurauksena hiipuneet odottamaan valoisampia aikoja

Harjun rinteiltä tapaa kevätaikaan kasveja, joiden ei pitäisi siellä esiintyä. Kevätlinnunherne on tyypillinen rehevien kasvupaikkojen laji ja sen esiintyminen harjuilla liittyy rinteiden pintamaan hienoainekseen – lössiin. Harjun paljastuttua jäätikön alta voimakkaat tuulet kuljettivat rinteille pölymäistä lössiä, josta kasvuvoima on peräisin.

Toinen rinteiden tyypilaji on sinivuokko, joka tuo oman värinsä harjuluonnonkevätaspektiin – varhaiskevään kukkaloistoon. Harjumetsät luokitellaan niille tyypillisen kasvilajiston perusteella ja puolukka-lillukka –tyyppi esiintyy Syrjänalusenharjulla yleisenä.

A photograph of a forest landscape. In the center, a charred, weathered tree trunk stands vertically, showing signs of fire damage. The surrounding area is covered in green moss and fallen leaves. Several other trees are visible in the background, some with bare branches and others with green foliage. The lighting is natural, suggesting a sunny day with some shadows.

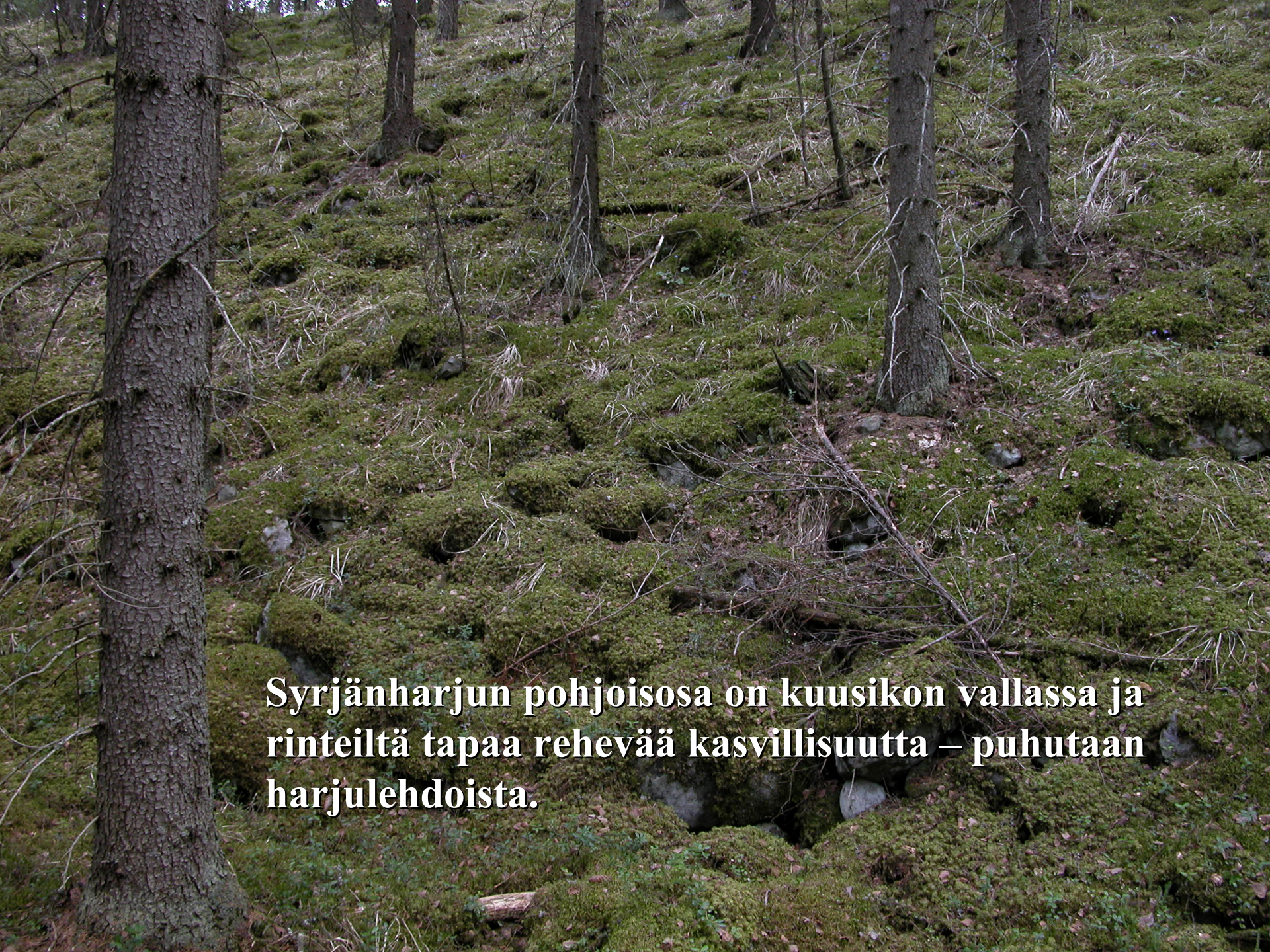
Tuli kuuluu oleellisena osana harjumetsien luontaiseen kehitykseen ja toistuvat metsäpalot pitivät kuusettumisen kurissa. Vanhat, nokeentuneet tervaskannot kertovat tulen vierailusta rinteillä.

A photograph of a dense forest. In the foreground, a large, thick tree trunk with rough, scaly bark is on the left. To its right, a thinner tree with smoother bark stands. The forest floor is covered in green moss and fallen brown leaves. A narrow path leads from the foreground into the distance, flanked by more trees. The background is filled with a dense canopy of evergreen trees, with some sunlight filtering through. The overall atmosphere is quiet and natural.

Paikoin kuuseuttuminen on edennyt niin pitkälle, että on tarpeen tehdä edustaville paikoille pienimuotoisia maisema-avauksia.

A photograph of a forest landscape. In the foreground, there is a dense field of low-lying, reddish-brown vegetation, likely heather or moss. Behind this, a steep, rocky hillside rises, covered with a dense stand of trees. The trees are mostly tall and thin, with light-colored bark, possibly birches, and some darker trunks. The background shows more trees and a hint of a sky. The overall scene is a natural, undisturbed forest environment.

Harjun eteläpuolella on suppapainanteeseen kehittynyt rämesuo ja taustalla harjukivikkoa.

A photograph of a forest floor. The ground is covered in a thick, vibrant green moss. Scattered across the moss are numerous dry, brown branches and twigs. Several tree trunks are visible, some in the foreground and others further back. The lighting is soft, suggesting an overcast day or a shaded forest interior.

Syrjänharjun pohjoisosa on kuusikon vallassa ja rinteiltä tapaa rehevää kasvillisuutta – puhutaan harjulehdoista.

A photograph of a forest path. The path is covered in a thick layer of green moss and some fallen brown leaves. It leads from the foreground into the distance, slightly curving to the right. The forest is composed of many tall, thin, dark-colored trees, likely spruce or fir, which are densely packed. The ground is uneven, with some small mounds and depressions covered in moss. A fallen log lies on the right side of the path in the foreground. The lighting is soft and diffused, suggesting an overcast day or a dense canopy. The overall atmosphere is quiet and somewhat somber due to the dark tones of the trees.

Harjupolku jatkaa kulkuaan, mutta ympäröivä puusto on vaihtunut kuusikoksi. Selitys löytyy maaperästä.

**Jyrkiltä rinteiltä löytyy metsien jalopuita – metsä-
lehmuksia.**

Tai vaikkapa lehtokuusaman pensastoja.

A photograph of a dense forest of tall evergreen trees, likely spruce or fir. A small stream flows through the center of the forest, surrounded by mossy banks and fallen branches. The trees are tall and slender, with their branches reaching upwards. The ground is covered in a thick layer of moss and fallen needles. The overall atmosphere is quiet and serene.

Sieltä löytyvät myös syvimmat suppakuopat, joissa pohjalla on yleensä vesilammikko ja erikoinen pienilmasto.

The image shows a natural landscape. In the foreground, there is a sloping hillside covered with dry, yellowish-brown grass and some small, dark green shrubs. The ground appears uneven with some small rocks or stumps. In the background, a dense forest of tall, thin pine trees rises up the hill. The trees are dark green and their trunks are light brown. The sky is not clearly visible, appearing as a pale, overcast area at the top of the frame.

**Matalammat suppapainanteet jäävät nekin puuttomiksi
pitkäksi aikaa jos he hakkuulla paljastetaan.**

A photograph of a forest landscape. In the background, a dense stand of tall, thin trees, likely spruce or fir, rises up a hillside. The ground in the foreground is covered with dry, yellowish-brown grass and several small, young evergreen trees. The lighting is soft, suggesting an overcast day or late afternoon. The text is overlaid at the bottom of the image.

**Puuston kehittyminen suppapainanteeseen vie pitkän ajan,
sillä olosuhteet keväällä kasvukauden alussa ovat äärevät.**

Syrjänalusen lähdelampi kerää vedet harjualueelta.

Lammen pohja on liekojen peitossa ja vesi läpi
kesän raikkaan kylmää ja juomakelpoista.

Eri puolilla harjualetta on pieniä sorakuoppia, joista käytöstä poistuneet on maisemoitu loiventamalla rinteet ja istuttamalla puita.

**Osa sorakuopisto on yhä paikallisessa käytössä
tienhoidossa.**

Harjun liepeillä levittäytyvät mäntykankaat ovat jäätikköjoen aikaansaamaa jokisuistoa eli delttaa ja retkeilijälle mieluisaa ympäristöä.